

2011-03-02

Dnr 43-2009:3755

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av
Gullviksskolan och Hermodsdalsskolan
i stadsdel Fosie, Malmö kommun

Tillsyn i Gullviksskolan och Hermodsdalsskolan

2011-03-02

1 (3)

Dnr 43-2009:3755

Rektorerna vid
Gullviksskolan och Hermodsdalsskolan
Fosie stadsdelsfullmäktige

Tillsyn i Gullviksskolan och Hermodsdalsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1–6

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Gullviksskolan, Hermodsdalsskolan och Fosie stadsdelsförvaltning skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Skolverkets inspektion av Gullviksskolan hösten 2005 gav prov på en skola som i huvudsak kunde erbjuda sina elever en positiv och utvecklande miljö, men med en viss otrygghet bland eleverna på raster och i korridorer. Skolverkets inspektion av Hermodsdalsskolan hösten 2005 uppvisade däremot en skola där såväl lokaler, undervisningsmaterial och elevernas arbetsmiljö behövde ses över.

Vid inspektionen 2005 framkom att båda skolorna visade ett stort engagemang för att förbättra förhållningssätt och attityder, men att de behövde utveckla arbetet med normer och värden och på ett tydligare sätt förankra sitt värdegrundsarbete. Vidare fanns på båda skolorna ett behov av att bättre organisera arbetet efter elevernas kunskapsutveckling med en ökad individanpassning och färre stängda dörrar mellan klasserna. Bättre stöd behövde erbjudas till elever med annat modersmål än svenska. Elevhälso-teamsens professionalitet menade man skulle kunna nyttjas bättre på de båda skolorna om specialpedagogerna i större utsträckning arbetade handledande.

Tillsyn i Gullviksskolan och Hermodsdalsskolan

2011-03-02

2 (3)

Dnr 43-2009:3755

Av den nu genomförda inspektionen framgår att båda skolorna sedan 2005 lagt fokus på att arbeta med skolornas klimat och värdegrundsarbete. Detta tycks ha givit resultat då det i hög utsträckning tycks vara ett öppet och välkomnande klimat på de båda skolorna. Den nu genomförda inspektionen visar dock på några områden som båda skolorna behöver arbeta med. Trots att skolorna gör ett gott arbete och arbetar medvetet mot en ökad måluppfyllelse behöver resultaten förbättras. För att åstadkomma detta är det viktigt att skolorna fortsätter att utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete med fokus på resultatutvecklingen. En förutsättning för ökad måluppfyllelse är ett väl fungerande arbete med individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen, men även genom att i högre utsträckning erbjuda det stöd som eleverna har rätt till. Skolorna behöver bestämma sig för hur de på bästa sätt kan använda sig av den kompetens som elevhälsopersonalen utgör.

På Gullviksskolan kvarstår att undervisningen i högre utsträckning behöver anpassas efter var elevs behov. Lärare och skolläsningspersonal behöver gemensamt se över och diskutera såväl former som innehåll i undervisningen för att i högre utsträckning utmana, stödja och stimulera var enskild elev.

På Hermodsdalsskolan pågår en ombyggnad som ger möjlighet att i hög utsträckning påverka lärandemiljön i positiv riktning för eleverna framöver. Det är angeläget att i denna process bevaka elevernas möjligheter och tillgång till vissa moment i undervisningen som ställer högre krav på specialutrustade klassrum, såsom No-ämnena, hem- och konsumentkunskap och andra kreativa ämnen.

Skolinspektionen har i tillsynen av Gullviksskolan och Hermodsdalsskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolorna ger inte alla elever möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (för årskurs 3 i svenska/svenska som andraspråk och matematik (Lpo 94, 2.2 Kunskaper; 2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Kursplanerna).
- Skolornas skriftliga omdömen och individuella utvecklingsplaner, som ska ge eleven och vårdnadshavaren information om elevens kunskapsutveckling, uppfyller inte författningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorerna tar inte tillräckligt stort ansvar för att resultaten regelbundet utvärderas och används som ett underlag för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § första stycket, tredje meningen skollagen; Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar; Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling).
- Undervisningen på Gullviksskolan utgår inte i tillräcklig utsträckning från kursplanernas krav i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen; Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer).

Tillsyn i Gullviksskolan och Hermodsdalsskolan

2011-03-02

3 (3)

Dnr 43-2009:3755

- Undervisningen på Gullviksskolan anpassas inte i tillräcklig utsträckning efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag; Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Rektorerna på Gullviksskolan har inte i tillräcklig utsträckning tillsett att lärarna samverkar så att eleverna har möjlighet att få överblick och se sammanhang (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer).
- Skolorna ger inte särskilt stöd till alla elever som har svårigheter i sitt skolarbete (4 kap. 1 § andra stycket skollagen; 5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Skolorna ger inte studiehandledning på modersmålet till alla elever som har behov av det (5 kap. 2-3 §§ grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 2–3

Rektor och stadsdel Fosie har ansvar för att Gullviksskolans och Hermodsdalsskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast sex månader från den dag beslutet för stadsdelen meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorerna och stadsdel Fosie snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har Lena Godin, undervisningsråd och Cecilia Rösténus, undervisningsråd, deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind

Enhetschef

Martin Eksath

Utredare/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolorna
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Gullviksskolan
Bilaga 3	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Hermodsdalsskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i stadsdel Fosie i Malmö kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i stadsdelen. Skolinspektionen besökte Gullviksskolan och Hermodsdalsskolan den 18-20 januari 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela stadsdelen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i stadsdelen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i stadsdelen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som skolorna planerar att vidta med anledning av de påtalade bristerna sex månader efter att stadsdelbeslutet meddelades.

Skolinspektionens tillsyn i Malmö kommun kommer slutligen att redovisas i ett kommunövergripande beslut som även avser den verksamheten som delegerats till stadsdelsnämnderna. Beslutet riktas till Malmö kommun såsom huvudman och ytterst ansvarig för den delegerade verksamheten.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från stadsdelen och de båda skolorna, dels den information som samlats in under besöket. I Gullviksskolan och Hermodsdalsskolan intervjuades skolledningen, lärare, elever samt representanter för elevhälsoteamet. Även annan information om stadsdelen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorerne har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolorna

Tabell 1: Antal elever på Gullviksskolan

Gullviksskolan	Antal elever
Förskoleklass	37
Grundskola 1-6	245

Källa: Gullviksskolans uppgifter, 23 februari 2011

Gullviksskolan ligger i ett område med växlande villabebyggelse och flerfamiljshus. Skolan har sitt ursprung från 1920-talet och genomgick en omfattande renovering i slutet av 1990-talet. Eleverna har tillgång till en välrustad skolgård med kringliggande grönområden. Verksamheten på Gullviksskolan omfattar förskoleklass samt grundskola för årskurserna 1–6 och är uppdelad i arbetslag F–2, 3–4 och 5–6. Ledningsorganisationen i stadsdel Fosie är ny sedan 1 november 2010. En rektor ansvarar för klasserna F, 1, 3 och 5 medan en annan rektor ansvarar för klasserna 2, 4 och 6. Båda rektorerna hade tidigare tjänster på skolan som biträdande rektorer. Gullviksskolan deltar i Försöksverksamhet med utbildning utan nationell timplan i grundskolan.

Tabell 1: Antal elever på Hermodsdalsskolan

Hermodsdalsskolan	Antal elever
Förskoleklass	37
Grundskola 1-6	213

Källa: Hermodsdalsskolans uppgifter, 22 februari 2011

Hermodsdalsskolan är lokaliserad i ett miljonprogramsområde, som i hög utsträckning präglas av familjer som lever under mer eller mindre svåra ekonomiska förhållanden, trångboddhet och social problematik. Omkring 90 procent av eleverna har annat modersmål än svenska. I januari 2006 brann stora delar av den före detta lågstadiebyggnaden ner och 2010 påbörjades en ny- och ombyggnad av Hermodsdalsskolan. Tidigare hade skolan 700 elever upp till årskurs nio, men våren 2007 gick de sista niorna ut skolan, som sedan dess fungerat som F–6 skola. Skolan inrymmer även en förberedelseklass. Hösten 2011 kommer högstadiet successivt att återuppstå i nya lokaler. Hermodsdalsskolan är uppdelad i arbetslag F–2, 3–4 och 5–6. En rektor ansvarar för F–4 medan en annan rektor ansvarar för de äldre årskurserna. En av rektorerna hade tidigare tjänst på skolan som biträdande rektor medan den andra rektorn anträdde sin tjänst på skolan i samband med den nya organisationen 1 november 2010. Hermodsdalsskolan deltar i Försöksverksamhet med utbildning utan nationell timplan i grundskolan.

Tillsynsprotokoll för Gullviksskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan ger inte alla elever möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (för årskurs 3 i svenska/svenska som andraspråk och matematik).

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Kursplanerna

Motivering:

Av läroplanen framgår att det är skolans och huvudmannens ansvar att eleverna ges möjlighet att uppnå de mål som anges för utbildningen. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Kursplanerna anger de kunskapsmål som eleverna ska ha uppnått efter den tredje, femte och nionde årskursen.

Redogörelsen av de nationella ämnesproven på Gullviksskolan för årskurs 3 år 2009 visar att 79 procent av eleverna klarade målen helt i svenska eller svenska som andraspråk och 75 procent klarade målen i matematik. År 2010 klarade, enligt uppgifter från skolans kvalitetsredovisning, 68 procent av eleverna målen i svenska eller svenska som andraspråk och 26 procent målen i matematik.

Redogörelsen av de nationella ämnesproven på Gullviksskolan för årskurs 5 år 2009 visar att 63 procent av eleverna klarade målen i svenska eller svenska som andraspråk. 39 procent av eleverna klarade målen i matematik och 78 procent klarade målen i engelska. År 2010 var det, enligt uppgifter från skolans kvalitetsredovisning, 80 procent av eleverna som klarade målen på de nationella proven i svenska eller svenska som andraspråk, 73 procent som klarade målen i matematik och 82 procent i engelska.

Någon tydlig uppåt- eller nedåtgående trend avseende elevernas kunskapsresultat finns inte på Gullviksskolan. I de insända dokumenten redovisar skolan resultaten för ämnesproven i år 5 i svenska, engelska och matematik för de fyra senaste läsåren. Andelen elever som nått kravnivån i samtliga ämnen i årskurs 5 fluktuerar mycket mellan dessa år (2006: 32 procent, 2007: 78 procent, 2008: 29 procent, 2009: 49 procent). Bäst är resultaten i engelska där omkring 90 procent av eleverna har nått kravnivån under de senaste tre åren medan det i ämnena svenska och matematik ser det mer bekymmersamt ut.

Enligt Gullviksskolans sammanställning av måluppfyllelse i årskurs 5 läsåret 2010/2011, når endast 18 procent av eleverna målen för simkunnighet. Skolan uppger däremot en hög måluppfyllelse i ämnet idrott- och hälsa där simkunnighet ingår och att ingen elev inte når upp till målen i detta ämne. Det finns enligt skolan en plan för att tillgodose kravet på måluppfyllelse i slutet av årskurs 5 genom att erbjuda extra simundervisning. I övrigt redovisar skolan att eleverna antingen når målen eller är på god väg att nå målen i samtliga ämnen med undantag av matematik och svenska/svenska som andraspråk. I dessa ämnen når drygt var femte elev inte upp till målen.

Resultatet ovan och bedömningspunkterna nedan, som bland annat rör brister i rektorns och lärarnas uppföljningar och analyser av skolans resultat, brister i individuella utvecklingsplaner och studiehandledning och i vissa delar i för liten utsträckning utmaningar och stimulans i lärmiljön gör att Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder för ökad måluppfyllelse.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolans skriftliga omdömen och individuella utvecklingsplaner som ska ge elev och vårdnadshavare information om elevens kunskapsutveckling uppfyller inte författningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Enligt grundskoleförordningen ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i. Vidare ska läraren sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Enligt Skolverkets allmänna råd bör de skriftliga omdömena utformas så att eleven och vårdnadshavaren får tydlig information om elevens kunskaper i relation till de nationella målen och lyfta fram elevens utvecklingsmöjligheter i syfte att stimulera till fortsatt lärande. Om en skola ger skriftliga omdömen om elevens utveckling i övrigt ska det framgå mot vilka mål elevens utveckling bedömts liksom vilken lärare som ansvarat för den skriftliga informationen.

I stadsdel Fosie är individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen utformade enligt en stadsdelsövergripande mall. Det råder osäkerhet huruvida rektors beslutsfattande ligger till grund för beslut kring utformningen av den skriftliga informationen, på det sätt som föreskrivs i grundskoleförordningen.

De individuella utvecklingsplaner från Gullviksskolan som Skolinspektionen tagit del av brister i kvalitet och ger inga eller otydliga bilder av hur elevens utveckling kan stärkas. Planerna utgår i för låg utsträckning från kursplanerna och karaktäriseras av svepande formuleringar av allmän karaktär i hög utsträckning kopplat till elevens beteende. Överenskommelser mellan lärare, elev och vårdnadshavare är mycket otydliga i de fall de över huvud taget förekommer.

De skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av omfattar endast ämnena svenska, svenska som andraspråk, engelska samt matematik. Omdömena från Gullviksskolan består av bedömningskriterierna "Fara", "Tillfredsställande", "Bra" eller "Mycket bra" samt av en motivering och en redogörelse för hur skolan ska kunna stödja eleven i kunskaps- och färdighetsutvecklingen. De omdömen som Skolinspektionen tagit del av beskriver till viss grad elevens kunskapsutveckling, men en koppling till de olika målen och de bedömningskriterier som skolan valt att använda sig av saknas. Då bedömningskriterierna kan uppfattas som betygsliknande är det av vikt att skolan ger en fylldare och mer konkret beskrivning för eleven vad som avses med omdömet och att läraren ger omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte tillräckligt stort ansvar för att resultaten regelbundet utvärderas och används som ett underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket, tredje meningen skollagen

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling

Motivering:

Rektorn har ansvar för att verksamheten utvecklas i syfte att öka måluppfyllelsen, något som kräver att målen ständigt prövas, resultaten följs upp och inte minst analyseras. Läroplanen understryker att ett arbete för att öka måluppfyllelsen måste ske i växelverkan mellan skolans personal och elever. Först genom samspel mellan alla involverade får skolan det nödvändiga underlag som krävs för att nya metoder ska kunna prövas och utvecklas.

Gullviksskolan bedriver till viss del ett systematiskt kvalitetsarbete med regelbundna utvärderingar gjorda av exempelvis skolans elevhälsoteam eller av olika arbetslag. Trivselenkäter genomförs med skolans elever. Det varierar däremot i vilken utsträckning utvärderingarna ställs samman och analyseras på skolnivå eller relateras till de nationella målen på ett mer systematiskt sätt. En sammanställning av kunskapsresulta-

ten i alla ämnen i förhållande till målen att uppnå i årskurs 5 har kommit Skolinspektionen tillhanda, men intervjuer med lärarna indikerar att denna sammanställning varken är väl känd eller används i en gemensam strävan mot att nå högre måluppfyllelse. Eftersom arbetet med att utvärdera många gånger inte på ett tydligt vis kopplas till målen eller analyseras på skolnivå kan resultaten knappast sättas i relation till de metoder som använts eller till de åtgärder som bör vidtas för ökad måluppfyllelse.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Undervisningen utgår inte i tillräcklig utsträckning från kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer

Motivering:

Enligt grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret.

Vid intervjuer med lärare och rektorer på Gullviksskolan förekommer det att regelbundna pedagogiska diskussioner förs i lärarnas arbetslag och inte minst i de så kallade pedagogiska forum där samtliga lärare deltar. Skolans förskollärare och fritidspedagoger ges enligt intervjuer dock inte möjlighet att delta vid dessa diskussioner. De nationella kursplanerna behöver emellertid få en mer framskjuten plats vid dessa diskussioner och då i synnerhet i No-ämnena. Flera lärare uttrycker en missbelåtenhet med att skolans prioriteringar, att arbeta tematiskt och med social träning, har upptagit tid på bekostnad av pedagogiska diskussioner kring kursplanerna.

Av observationer såväl som av flera uttalanden från både elever och lärare görs tydligt att de nationella kursplanerna inte alltid utgör ett självklart underlag i planeringen och genomförandet av arbetet i klassrummet. I sådana klassrum finns risk att planering och undervisning blir alltför läromedelsstyrd och inte i tillräcklig utsträckning lägger an mot de strävansmål som anges i kursplanerna.

Bedömningsområde: Fokus på lärande**Bedömning:**

Undervisningen i skolan anpassas inte i tillräcklig utsträckning efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Enligt läroplanen ska undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar, behov, erfarenheter och tänkande och läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. Att låta undervisningen ha sin utgångspunkt i elevernas tidigare erfarenheter och kunskaper är ett sätt för att försöka att jämna ut och kompensera elevernas skiftande bakgrunder och förutsättningar och bidra till att eleverna erbjuds en likvärdig utbildning.

Klassrumsbesök såväl som intervjuer talar för att detta är ett område som Gullviksskolan behöver utveckla för att ge eleverna möjlighet att utvecklas på sina egna villkor och få uppleva varierande arbetsmetoder och läromedel. Att möta alla elever utifrån deras ibland mycket skiftande kunskapsnivåer kan vara en prekär uppgift, men om skolan ska lyckas komma vidare och höja resultaten måste alla lärare i än högre grad ta fasta på det uppdrag som läroplanen anger. Läraren behöver organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina egna förutsättningar oavsett om det handlar om en elev i ständigt behov av utmaningar för att nå än längre eller en elev som behöver en undervisning som är anpassad efter ett specifikt stödbehov. I intervjuer med lärarna uppges att de inte anser sig ha möjlighet att tillfullo stimulera den grupp elever i behov av ständiga utmaningar, då gruppen med stödbehov tar mycket tid och kraft. I detta arbete behöver Gullviksskolan diskutera hur man på bästa sätt kan använda sig av den kompetens som skolans socialpedagog och två specialpedagoger utgör.

Enligt uppgift från skolan når en hög andel elever måluppfyllelse i ämnet Idrott och hälsa, samtidigt som man uppger att en hög andel elever inte är simkunniga. Vid intervjuer med elever och lärare framkommer att undervisningen bedrivs av badpersonal i den kommunala simhallen, som saknar sammanhang och kunskap om eleverna och i flera fall inte känner igen eleverna. Skolan behöver säkerställa att eleverna ges möjlighet att nå målen i ämnet idrott och hälsa, där simkunnighet utgör ett moment genom att hänsyn tas till elevernas olika bakgrunder och skiftande förutsättningar.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Samverkan mellan lärarna i arbetet med att se till att eleverna når utbildningsmålen sker inte i tillräcklig utsträckning.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Av läroplanen framgår att alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för lärande och läraren ska samverka med andra lärare i arbetet att nå utbildningsmålen. Om goda samverkansformer ska kunna utvecklas på en skola krävs det ett kontinuerligt pedagogiskt samtal, en arena där skolledningen tillsammans med sin personal kan finna samarbetsformer, så att eleverna får möjlighet att få den överblick och det sammanhang som läroplanen anger.

Gullviksskolan har under de senaste åren arbetat för att öka samarbetet mellan lärare, arbetslag, klasser och årskurser. Med utgångspunkt i intervjuer och iakttagelser drar dock Skolinspektionen slutsatsen att det fortfarande återstår ett arbete för att lärarnas olika kompetenser fullt ut ska tas tillvara. Alltför många av skolans dörar förefaller vara stängda och avståndet mellan klasserna är alltför påtagligt. Det förekommer enligt intervjuer tematiska inslag, men trots detta behöver samverkansformerna på skolan utvecklas så att elevernas lärande kan ske i ett mer långsiktigt, progressivt perspektiv och ge eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang. Ett väl utvecklat samarbete mellan alla som arbetar i skolan ger också förutsättningar för att kunna individualisera undervisningen efter elevernas skiftande förutsättningar, intressen och mognad.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Särskilt stöd ges inte till alla elever som har svårigheter i sitt skolarbete.

Författningsstöd:

4 kap. 1 § andra stycket skollagen

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Det finns bland personalen ett stort engagemang för att så långt möjligt stödja den enskilde eleven i den dagliga klassrumssituationen och specialpedagogerna fördelar sina insatser för att ytterligare kunna tillgodose elevernas stödbehov. Men av intervjuerna framgår att stödresurserna är otillräckliga eller inte används på ett optimalt sätt och därför lämnas också en del elever utan det stöd de är i behov av. De elever som tveklöst kräver stödinsatser får som regel detta behov tillgodosett. Däremot kan barn som inte självklart kräver lika mycket hjälp gå miste om ett nödvändigt stöd. Skolinspektionen vill framhålla att särskilt stöd är en rättighet för den enskilda eleven, oavsett vilket ämne eleven riskerar att inte nå målen i. Detta stöd borde alltså även utgå till de elever som riskerar att ej nå målen i ämnet idrott och hälsa p.g.a. bristande måluppfyllelse i simning.

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Skolan ger inte studiehhandledning på modersmålet till alla elever som har behov av det.

Författningsstöd:

5 kap. 2-3 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

I grundskoleförordningen anges att en elev ska få studiehhandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. Att skapa en god undervisningssituation för elever med annan etnisk bakgrund är en angelägen uppgift, inte minst för att skapa likvärdiga betingelser för alla elever.

Vid intervjuer framkommer att flera elever som bedöms ha behov av studiehhandledning på modersmålet för att kunna tillgodogöra sig undervisningen i klassrummet lämnas utan detta stöd. Malmö kommuns centrala modersmålsenhet ansvarar för resurstilldelningen avseende studiehhandledning, men av intervjuerna framgår att de resurser skolan tilldelats är otillräckliga. Skolinspektionen menar att detta inte är någon anledning till att studiehhandledningen ska utebli om eleven har detta behov.

Tillsynsprotokoll för Hermodsdalsskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan ger inte alla elever möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (för årskurs 3 i svenska/svenska som andraspråk och matematik).

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Kursplanerna

Motivering:

Av läroplanen framgår att det är skolans och huvudmannens ansvar att eleverna ges möjlighet att uppnå de mål som anges för utbildningen. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Kursplanerna anger de kunskapsmål som eleverna ska ha uppnått efter den tredje, femte och nionde årskursen.

Redogörelsen av de nationella ämnesproven i årskurs 3 år 2009 visar att 66 procent av eleverna på Hermodsdalsskolan klarade målen helt i svenska eller svenska som andraspråk och 59 procent klarade målen i matematik. År 2010 klarade, enligt uppgifter från skolans kvalitetsredovisning, 81 procent av eleverna målen i svenska eller svenska som andraspråk och 68 procent målen i matematik.

Redogörelsen av de nationella ämnesproven för årskurs 5 för år 2009 visar att 74 procent av eleverna klarade målen i svenska eller svenska som andraspråk. 53 procent av eleverna klarade målen i matematik och 82 procent klarade målen i engelska. År 2010 var det, enligt uppgifter från skolans kvalitetsredovisning, 60 procent av eleverna som klarade målen på de nationella proven i svenska eller svenska som andraspråk, 58 procent som klarade målen i matematik och 65 procent i engelska.

Hermodsdalsskolan redovisar en något uppåtgående trend avseende elevernas kunskapsresultat. I de insända dokumenten redovisar skolan resultaten för ämnesproven i år 5 i svenska, engelska och matematik för de fyra senaste läsåren. Andelen elever som nått kravnivån i samtliga ämnen i årskurs 5 varierar (2006: 57 procent, 2007: 76 procent, 2008: 35 procent, 2009: 52 procent). Bekymmersamt är den negativa trenden kring andelen elever som nått upp till kravnivån i matematik, som sjunkit sedan 2006. Endast drygt hälften av eleverna når nu kravnivån i matematik.

Enligt Hermodsdalsskolans sammanställning av måluppfyllelse i årskurs 5 läsåret 2010/2011, når endast 18 procent av eleverna målen för simkunnighet. Skolan uppger

däremot en hög måluppfyllelse i ämnet idrott- och hälsa där simkunnighet ingår. Skolan uppger att de bedömt kravet på måluppfyllelse efter höstterminen och att de inte lagt in simkunnighet i denna bedömning. I flertalet ämnen uppger skolan att det finns ett par elever i respektive ämne som ej uppnått målen. I engelska uppges dock att drygt 20 procent av eleverna inte når måluppfyllelse i årskurs 5.

Med anledning av resultatet ovan och de brister som beskrivs i bedömningspunkterna nedan, som bland annat rör brister i rektorns och lärarnas uppföljningar och analyser av skolans resultat, brister i individuella utvecklingsplaner och bristande studiehandledning gör att Skolinspektionen bedömer att Hermodsdalsskolan behöver vidta åtgärder för ökad måluppfyllelse.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolans skriftliga omdömen och individuella utvecklingsplaner som ska ge elev och vårdnadshavare information om elevens kunskapsutveckling uppfyller inte författningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Enligt grundskoleförordningen ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i. Vidare ska läraren sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Enligt Skolverkets allmänna råd bör de skriftliga omdömena utformas så att eleven och vårdnadshavaren får tydlig information om elevens kunskaper i relation till de nationella målen och lyfta fram elevens utvecklingsmöjligheter i syfte att stimulera till fortsatt lärande. Om en skola ger skriftliga omdömen om elevens utveckling i övrigt ska det framgå mot vilka mål elevens utveckling bedömts liksom vilken lärare som ansvarat för den skriftliga informationen.

I stadsdel Fosie är individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen utformade enligt en stadsdelsövergripande mall. Det råder osäkerhet huruvida rektors beslutsfattande ligger till grund för beslut kring utformningen av den skriftliga informationen, på det sätt som föreskrivs i grundskoleförordningen.

De individuella utvecklingsplaner från Hermodsdalsskolan som Skolinspektionen tagit del av brister i kvalitet och ger korthuggna och oklara bilder av vad som krävs för att utveckla de områden där eleven har brister, men också för att utveckla elevens starka

sidor, förmågor och intressen. Planerna utgår i för låg utsträckning från kursplanerna. Det framgår inte om överenskommelser görs mellan lärare och elev eller huruvida vårdnadshavaren involveras i elevens utveckling.

De skriftliga omdömena består av bedömningskriterierna "Fara", "Tillfredsställande", "Bra" eller "Mycket bra" och lämnar en oftast korthuggen motivering till omdömet samt en oftast svepande formulering kring hur eleven ska kunna stödjas framöver för att utveckla sina kunskaper och färdigheter. I något ämne består omdömet endast av ett ord, medan andra är mer innehållsrika. Av omdömena framgår svårigen huruvida eleven når målen eller inte och det saknas en beskrivning av elevens kunskapsutveckling som är kopplad till de olika målen. I flera fall redogörs för elevens beteende utan koppling till några mål eller utvecklingsmöjligheter i den individuella utvecklingsplanen. Då bedömningskriterierna kan uppfattas som betygsliknande är det av vikt att skolan ger en fylligare och mer konkret beskrivning för eleven vad som avses med omdömet och att läraren ger omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i samtliga ämnen som eleven får undervisning i.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte tillräckligt stort ansvar för att resultaten regelbundet utvärderas och används som ett underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket, tredje meningen skollagen

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling

Motivering:

Rektorn har ansvar för att verksamheten utvecklas i syfte att öka måluppfyllelsen, något som kräver att målen ständigt prövas, resultaten följs upp och inte minst analyseras. Läroplanen understryker att ett arbete för att öka måluppfyllelsen måste ske i växelverkan mellan skolans personal och elever. Först genom samspel mellan alla involverade får skolan det nödvändiga underlag som krävs för att nya metoder ska kunna prövas och utvecklas.

Skolan bedriver i viss utsträckning ett kvalitetsarbete med trivselenkäter som sammanställs och med regelbundna utvärderingar, som ofta sker arbetslagsvis. Det systematiska kvalitetsarbetet på skolnivå brister dock och intervjuerna ger tillkänna att lärarna saknar kännedom om i vilken utsträckning utvärderingarna ställs samman och analyseras på skolnivå eller relateras till de nationella målen på ett mer systematiskt sätt. Hermodsdalsskolan har redovisat en sammanställning av kunskapsresultaten i alla ämnen i förhållande till målen att uppnå i årskurs 5, vilket kommit Skolinspektionen

tillhanda. Vid intervjuer med lärarna framskyntar dock att lärarkollegiet saknar kännedom om denna sammanställning och att den inte nyttjas i skolans gemensamma strävan för att nå en högre måluppfyllelse. Eftersom arbetet med att utvärdera inte är kontinuerligt pågående i hela verksamheten kan resultaten knappast ligga till grund för diskussioner kring de metoder som använts eller som underlag för prioriteringar av åtgärder som bör vidtas framöver för en ökad måluppfyllelse.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Särskilt stöd ges inte till alla elever som har svårigheter i sitt skolarbete.

Författningsstöd:

4 kap. 1 § andra stycket skollagen

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Det finns bland personalen ett stort engagemang för att så långt möjligt stödja den enskilde eleven i den dagliga klassrumssituationen och specialpedagogerna fördelar sina insatser för att ytterligare kunna tillgodose elevernas stödbehov. Men av intervjuerna framgår att stödresurserna är otillräckliga eller inte används på ett optimalt sätt och därför lämnas också en del elever utan det stöd de är i behov av. De elever som tveklöst kräver stödinsatser får som regel detta behov tillgodosett. Däremot kan barn som inte självklart kräver lika mycket hjälp gå miste om ett nödvändigt stöd. Skolan behöver se över hur man optimalt kan använda sig av de resurser som specialpedagogerna utgör. Skolinspektionen vill framhålla att särskilt stöd är en rättighet för den enskilda eleven, oavsett vilket ämne eleven riskerar att inte nå målen i. Detta stöd borde alltså även utgå till de elever som riskerar att ej nå målen i ämnet idrott och hälsa p.g.a. bristande måluppfyllelse i simning.

Enligt uppgift från Hermodsdalsskolan når en hög andel elever måluppfyllelse i ämnet Idrott och hälsa, samtidigt som man uppger att en hög andel elever inte är simkunniga. Vid intervjuer med elever och lärare framkommer att skolan för närvarande saknar lärare i idrott och hälsa och att eleverna vid den simundervisning som ges i bästa fall hinner lära att doppa sig i vattnet och erhålla en grundläggande vattenvana. Skolan behöver säkerställa att eleverna ges möjlighet att nå målen i ämnet idrott och hälsa, där simkunnighet utgör ett moment genom att hänsyn tas till elevernas olika bakgrunder och skiftande förutsättningar.

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Skolan ger inte studiehandedning på modersmålet till alla elever som har behov av det.

Författningsstöd:

5 kap. 2-3 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

I grundskoleförordningen anges att en elev ska få studiehandedning på sitt modersmål om eleven behöver det. Att skapa en god undervisningssituation för elever med annan etnisk bakgrund är en angelägen uppgift, inte minst för att skapa likvärdiga betingelser för alla elever.

Vid intervjuer framkommer att flera elever som bedöms ha behov av studiehandedning på modersmålet för att kunna tillgodogöra sig undervisningen i klassrummet lämnas utan detta stöd. Skolan behöver ansöka om stöd i maj månad för att kunna erhålla detta för kommande hösttermin. Malmö kommuns centrala modersmålsenhet ansvarar för resurstilldelningen avseende studiehandedning, men av intervjuerna framgår att de resurser skolan tilldelats är otillräckliga. Skolinspektionen menar att detta inte är någon anledning till att studiehandedningen ska utebli om eleven har detta behov.